

Forslag til lov om ændringer i medhjælperloven. (Tillæg til ferielønnen)

vedtoges med 111 stemmer mod 25; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om partsoffentlighed i forvaltningen.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 107) findes i tidenden sp. 4812, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 747).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 140 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 123) findes i tidenden sp. 3827, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 741).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Carl Petersen: Som det fremgår af betænkningen, er det særlig spørgsmålet om en hurtigere aftrapning af ejendomsskylden, der har været drøftet i udvalget. Den højtærede minister har frarådet, at der foretages ændringer af denne aftrapning, før der foreligger betænkning fra det udvalg, som i øjeblikket arbejder med hele spørgsmålet om fremtidens ejendomsbeskatning. Ministeren har endvidere orienteret sig om standpunktet hos de kommunale organisationer, og jeg må læse disse organisationers svar således, at de ikke anbefaler at ændre de nugældende regler på nuværende tidspunkt.

Venstre og det konservative folkeparti har trods disse forhandlinger og disse oplysninger været af den opfattelse, at forholdet bør ændres nu, og det er det, deres ændringsforslag går ud på.

Jeg skal nøjes med at anbefale at stemme imod de stillede ændringsforslag og at vedtage lovforslaget, som det er fremsat.

Thisted Knudsen: Som det fremgår af de bemærkninger, som det ærede medlem hr. Carl Petersen gjorde her fra talerstolen, og af den betænkning, udvalget har afgivet om lovforslaget, har det konservative folkeparti og venstre stillet nogle ændringsforslag. Vi er af den opfattelse, at der bør finde en hurtigere afvikling sted af den fikserede ejendomsskyld. Efter den gældende lov skal denne ejendomsskyld afvikles over en 28-årig periode. Vi foreslår en forkortelse af denne tidsperiode. Vi foreslår, at efter 14. alm. vurdering, som må formodes at finde sted om 5 år, skal ejendomsskyldprocenten straks nedsættes med $\frac{3}{7}$, og efter 15. alm. vurdering skal ejendomsskylden helt bortfalde. Det vil altså sige, at der i vort forslag er givet så megen tid, at det vil være muligt at undersøge og overveje de proble-

[Thisted Knudsen.]

mer, der opstår i forbindelse med dette lovforslag, ikke mindst vedrørende byrdeforholdet mellem staten og kommunerne.

Jeg tror, at den højtærede minister er fuldkommen klar over, at der i dette problem, byrdeforholdet mellem staten og kommunerne, er noget, der efterhånden begynder at haste — noget, der efterhånden begynder at haste. Jeg tror, at ministeren har henledt opmærksomheden på den udvikling, der finder sted i mangfoldige landkommuner. Vandringer fra land til by er fortsat. Landbruget har ikke for store indkomster. Engang sagde man her i landet, at landkommunerne var skattely i modsætning til bykommunerne. Nu går udviklingen efterhånden sådan, at det egentlig ikke mere er landkommunerne, der er skattely, men at det i virkeligheden er bykommunerne, der er det. Man har ude i mangfoldige landkommuner en meget, meget stor ejendomsbeskatning; den hviler på jorden, og den hviler på de faste ejendomme, og nu ser vi en udvikling, hvor skatteprocenten for de personlige indtægter er stigende. Jeg ved ikke, om den højtærede indenrigsminister er bekendt med denne udvikling — det tror jeg han er — er bekendt med, at vi i disse landkommuner kommer op på en skatteprocent på omkring 20, det er ikke ualmindeligt, 12, 13, 14, 15 og derofter. Det er spørgsmålet, hvor længe kommunerne kan tåle en udvikling af denne beskaffenhed. Jeg mener, der er noget urimeligt i — når jeg sammenligner med min egen kommune, Ringsted, hvor vi efterhånden betaler 140 kr. af hver 1.000 kr., vi tjener, for at få løst de kommunale opgaver — at man ude i landkommuner, der er meget, meget sparsommelige, slet ikke kan klare sig med et sådant beløb, men at det er langt, langt større beløb, der er tale om.

Vi vil altså gerne understrege over for den højtærede indenrigsminister — vi ved jo ikke, om ministeren fortsætter efter valget — men hvis han gør det, er der et meget stort problem, som haster, som man efter vor opfattelse ikke kan udskyde til en uvis fremtid, men må tage fat på og få løst rationelt.

Vi har altså stillet ændringsforslag om, at det allerede nu tilkendegives fra folketingets side, at vi ønsker disse bygningskatter —

vi er jo alle enige i dette ting om, at de er urimelige, uretfærdige og utidssvarende — afviklet hurtigere, end vi oprindeligt bestemte ved den lov, som vi nu lever under. Det er det, der ligger bag vort forslag; det er noget principielt, noget, vi ønsker at tilkendegive. Vi gør det navnlig også, fordi der i øjeblikket sidder et ministerielt udvalg, der har til opgave at beskæftige sig med byrdeforholdene. Jeg synes, det ville være praktisk og fornuftigt, om man tilkendegav over for dette udvalg, at det må tages i betragtning, at disse bygningskatter vil vi af med i et hurtigere tempo, end vi oprindeligt havde bestemt. Det er en af de væsentlige begrundelser for disse ændringsforslag.

Som det ærede medlem hr. Carl Petersen bemærkede, har vi været inde på spørgsmålet om den faste beskatning i kommunerne, de promiller, som man i øjeblikket er bundet til: minimum 10, maksimum 35, med en vis afviklingsmulighed. Vi mener i virkeligheden, at dette system er for stift. Vi ved, at mange kommuner har den opfattelse, at de egentlig ikke ønsker at forhøje den faste beskatning, fordi de ved og erkender, at tiden er løbet fra denne form for beskatning. Hvis vi opretholder systemet, sådan som det er i øjeblikket — vi må forudse, at fremtidige vurderinger vil bringe store forhøjelser — vil man meget let i kommunerne komme i den situation, at skatten på fast ejendom måske vil stige uforholdsmæssig højt i kroner og øre, fordi det system, vi har bygget op under andre forudsætninger, ikke hjemler kommunerne den tilstrækkelige mulighed for at regulere. Vi har også gjort opmærksom på dette forhold, fordi vi tror, det haster, og vi henstiller til den højtærede indenrigsminister at være imødekommende over for det.

H. C. Toft: Det forslag om ændringer i den kommunale grundbeskatning, vi her har til anden behandling, er jo direkte affødt af regeringens forslag om udskydelse af den 13. almindelige vurdering, som nu er vedtaget her i folketinget. Indenrigsministerens lovforslag er ikke vidtrækkende, men netop med henblik på konsekvenserne af den udskydelse af vurderingen et år, der vil indebære, at denne vurderings-

[H. C. Toft.]

periode bliver 5-årig, finder vi, at der burde være sket flere ændringer i loven om kommunal beskatning af ejendomme.

Ved første behandling gav vi udtryk for, at vi ønskede den begrænsning, der er pålagt kommuner med under 3.000 indbyggere med hensyn til at nedsætte grundskyldpromillerne, fjernet eller lempet. Vi har under udvalgsbehandlingen bestræbt os herfor, men flertallet har ikke kunnet følge os; man henviser til, at der er nedsat et ejendomsskatteudvalg til at gennemgå hele ejendomsskatteproblemet med henblik på en forenkling. Vi har imidlertid ingen sikkerhed for, at dette udvalg bliver færdigt med arbejdet så betids, at det vil være muligt at gennemføre en ændret lovgivning på grundlag heraf, inden beskatning efter den 13. almindelige vurdering skal finde sted.

Efter vor opfattelse kan det for de nævnte sognekommuner med under 3.000 indbyggere komme til at gå sådan, at et sogneråd, der ikke ønsker at stramme beskatningen af jord, simpelt hen ikke kan holde grundskatterne på det nuværende niveau i kroner og øre, men må udskrive større beløb på grund af reglen om, at den promille, der var gældende første år efter den 12. alm. vurdering, ikke må nedsættes med mere end 25 pct., når grundbeskatningen skal fastsættes det første år efter den nye, altså den 13., alm. vurdering. Med de forhøjede grundværdier, der må forventes, og som vel bliver særlig store, fordi perioden nu bliver 5-årig og ikke 4-årig, må man forvente, at det, sognerådene er bundet til at pålægge de enkelte ejendomme i kroner og øre, bliver væsentligt mere, end mange sognekommuner og mange sogneråd egentlig ønsker.

På grund af den forlængede vurderingsperiode og de store stigninger af grundværdierne, der kan forventes i mange kommuner, finder vi også, at grænsen på de 10 promille, som alle kommuner i det mindste skal udskrive i grundskat, er forfjålet. Derfor har vi under udvalgsarbejdet virket for at få denne grænse fjernet, så kommunerne selv kan bestemme, hvor langt de vil gå ned. Med de forventede store grundværdistigninger vil det jo i nogle kommuner, især her i Københavns omegn,

blive enorme beløb, der vil indgå i kommunernes kasse ad denne vej, og man må erindre, at man herved gør det dyrere, ja, meget dyrere at bo. Men ansvaret herfor falder nu i særlig grad på de socialdemokratiske medlemmer her i tinget, der også er medlemmer af borgerrepræsentation eller sogneråd her i omegnskommunerne, og som har kendskab til disse lokale forhold. Man kunne derfor egentlig rejse det spørgsmål: vil socialdemokratiet da ikke være med til at gøre det billigere at bo, både for parcelhusejere og for beboere i lejligheder, ved at holde grundbeskatningen nede? Dette her tyder jo ikke meget derpå.

Man vil også her fra regeringens og socialdemokratiets side påberåbe sig, at der sidder et ekspertudvalg, som arbejder med ejendomsskatterne; men som tidligere sagt: der er ingen sikkerhed for, at udvalget bliver færdigt og lovgivning på grundlag af udvalgets arbejde gennemført så betids, at man kan undgå de konsekvenser, jeg her har fremført. Det er derfor, vi har virket for de pågældende ændringer nu. Vi har nu som altid, når vi her i folketinget har behandlet ændringer i de sognekommunale grundskatter, virket for at nedsætte maksimumsgrænsen på de 35 promille, der er den højeste promille, man kan anvende. Vi har imidlertid ikke ved denne lejlighed formået at få regeringspartierne til at gå længere ned. Vi vil, når denne lovgivning på ny skal til revision her i tinget, da som tidligere virke for en nedsættelse af maksimumspromillen.

De ændringsforslag, som vi sammen med venstre har stillet om en hurtigere afvikling af bygningsskylden end den nu fastsatte 28 års periode, har vi stillet for at tilkendegive, at vi finder afviklingsperioden for lang. Vi har mærket os de af Amsrådsforeningen og sognerådsforeningerne fremsatte bemærkninger til en hurtigere afvikling; men som vore ændringsforslag er stillet, vil der være god tid til, inden den hurtigere aftrapning kan påbegyndes, at nå frem til en anden byrdefordeling mellem kommunerne, sådan som de pågældende organisationer har ønsket. Jeg skal derfor anbefale at stemme for de stillede ændringsforslag for dermed at tilkendegive også over for ekspertudvalget, at vi ønsker en hurtigere afvikling af

[H. C. Toft.]

bygningsskatterne, end der i dag er mulighed for.

Helge Larsen: På den radikale gruppes vegne skal jeg anbefale at vedtage det af regeringen fremsatte lovforslag, der betyder, at den begyndende aftrapning af bygningsskatterne, som skal finde sted for skatteåret 1965-66, også vil kunne finde sted, uanset at den 13. alm. vurdering er udskudt et år. Hvad angår de ændringsforslag, som er stillet af venstre og det konservative folkeparti, skal jeg anbefale at stemme imod dem, og jeg skal ganske kort motivere hvorfor.

Hele spørgsmålet om den kommunale beskatning er jo til behandling i udvalg. Det vedrører hele spørgsmålet om byrdefordelingen mellem stat og kommuner, det vedrører spørgsmålet om ejendomsbeskatningen i det hele, og vi må betragte det som rigtigt, at spørgsmålet om en eventuel fremskyndelse af aftrapningen af bygningsskatterne ses i denne store sammenhæng. Vi vil få alle disse spørgsmål til behandling, når udvalgene har afsluttet deres arbejde. Det er naturligvis rigtigt, som det ærede medlem hr. Thisted Knudsen gjorde opmærksom på, at landkommunerne ikke mere, som det tidligere var tilfældet, er skattely, og at indkomstskatterne stiger ganske betydeligt i adskillige landkommuner. Jeg synes dog, at man netop derfor måske kan fremhæve, at den tanke, som er udformet i venstres og de konservatives ændringsforslag om en meget hurtigere aftrapning af bygningsskatterne, vil henvise kommunerne til at måtte tage erstatning for provenutabet netop gennem en forhøjelse af de direkte skatter eller eventuelt en forhøjelse af grundbeskatningen. Det vil imidlertid i mange tilfælde ikke være muligt med de promillegrænser, der er nu, eller måske fordi de pågældende kommunalbestyrelser ikke ønsker at gøre det. Det understreger for mig og mit parti rigtigheden af at træffe afgørelsen om alle disse spørgsmål under ét, når vi har fået betænkningen fra de pågældende udvalg og har set, hvilke resultater de er kommet til. Ud fra disse synspunkter skal jeg anbefale at stemme imod ændringsforslagene.

Mose Hansen: Til forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme er der stillet ændringsforslag af udvalgets mindretal, venstre og de konservative. Ændringsforslagene går ud på, at der skal finde en hurtigere afvikling af ejendomsbeskatningen sted end den, der er fastsat i loven af 1961 om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. Afviklingsperioden blev i 1961 fastsat til 28 år med en syvendedel i hvert år, men mit parti var og er stadig ikke tilhænger af denne meget lange afviklingsperiode. Vi ser gerne, at ejendomsskyldbeskatningen ændres således, at den falder væk inden for et kortere åremål. Det er jo sådan, at nybyggeri fritages for denne beskatning, og efterhånden kommer den derfor til at virke som en urimelig forskelsbehandling mellem gamle og nye ejendomsbesiddere. Vi kan således stemme for de af mindretallet stillede ændringsforslag, der tilsigter en kortere afviklingsperiode, således at ejendomsbeskatningen falder helt væk efter 15. alm. vurdering, det vil altså sige, hvis man holder sig til de normale perioder, i 1974 eller i løbet af godt 10 år. Jeg mener ikke, det kan siges at være en overilet beslutning set i forhold til de 28 år, og jeg kan derfor give mit partis tilslutning til de ændringsforslag, der er stillet af udvalgets mindretal.

Den anden del af lovforslaget indeholder bestemmelser om ændring af loven af 15. februar 1963, således at den bringes i overensstemmelse med udskydelsen af den 13. alm. vurdering; loven vedrører jo grundskyldpromillerne i sognekommunerne og fastsætter, at der i sognekommuner med under 3.000 indbyggere kan bruges intervallerne mellem 10 og 35 promille. Jeg har ved tidligere lejligheder redegjort for mit partis synspunkter vedrørende forlods beskatning af grundværdierne bl. a. i sognekommunerne. Jeg skal ikke forlænge debatten med at gentage, hvad jeg før har sagt, men henvise til mine udtalelser i 1963 vedrørende den da foreslåede ændring af grundværdibeskatningen. De findes i Folketingstidende for 1962-63 sp. 1401-02, sp. 2579-82 og sp. 2690-91. Jeg gik da på mit partis vegne imod lovforslaget, idet vi mente, loven ville bevirke en forøget

[Mose Hansen.]

grundværdibeskatning i sognekommunerne. Mit parti stemte altså imod de foreslåede ændringer. Et flertal vedtog lovforslaget, og da de foreslåede ændringer i det foreliggende lovforslag med hensyn til kommunernes ret til at ændre grundskyldpromillerne må ses i forbindelse med udskydelsen af den 13. alm. vurdering, vil vi ved tredje behandling stemme for dette lovforslag, da det i princippet kun er en ajourføring af tidligere vedtagne bestemmelser om beskatning til kommunerne af fast ejendom, der er nødvendiggjort af den udskydelse af den 13. alm. vurdering, som blev vedtaget af et stort flertal. Vi vil altså trods vor principielle stilling til ejendomsbeskatningen ikke modsætte os en sådan ajourføring af loven.

Dertil kommer, at byrdefordelingen mellem stat og kommune er til behandling i et af de af regeringen nedsatte udvalg, der snart skal afslutte sit arbejde. Vi betragter imidlertid, som jeg tidligere har sagt, en reform af ejendomsbeskatningen som særdeles påkrævet med henblik på en forenkling af denne beskatning.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen sagde til mig, at en løsning af problemet om byrdefordelingen mellem stat og kommuner haster. Det vil jeg give det ærede medlem ret i. Det haster, og jeg vil understrege det ved at sige, at det har regeringen erkendt for et år siden; umiddelbart efter at helhedsløsningen var vedtaget, havde jeg, som jeg har nævnt i udvalget, en forhandling med de kommunale hovedorganisationer, og ved dette møde blev vi enige om, at den fremgangsmåde, som måtte følges, var den, at regeringen nedsatte et embedsmandsudvalg, som skulle kulegrave tallene for refusions- og tilskudsordningerne mellem stat og kommune. På dette grundlag blev udvalget nedsat. Der var også enighed om, at når vi kom så langt, at vi kunne skimte konturerne af udvalgets arbejde, ville de kommunale organisationer give udtryk for deres opfattelse med hensyn til byrdefordelingen mellem stat og kommune. Jeg har den opfattelse, at købstadkommunerne på deres årsmøde den 2. juni vil trække de

principielle hovedlinjer op for deres syn på byrdefordelingen.

Vi kan altså ikke være uenige om det principielle, at der er gået så lang tid, siden byrdefordelingen mellem stat og kommune blev fastlagt, og der er kommet så mange love vedrørende refusion, at det måske er på tide at tage spørgsmålet op til en samlet vurdering. Om det skal betyde en ændring af byrdeforholdet, tør jeg ikke sige. Det er ikke det eneste spørgsmål i denne sag. Det gælder også om at få en rationalisering af hele dette system staten og kommunerne imellem. Jeg vil gerne understrege det, fordi det som sagt ikke er noget, vi fra regeringens side har ventet med. Det er omtrent et år siden, vi begyndte på dette.

Jeg ved også godt, som det ærede medlem sagde, at der sker en vis vandring fra land til by, hvorved landkommunerne affolkes og skatteprocenterne stiger. Det ærede medlem har sikkert ret i, at den tidligere karakteristik af sognekommunerne som skattely ikke længere har gyldighed. Men det kan forundre mig lidt, når det ærede medlem så kan være medforslagsstiller til ændringsforslag om en hurtigere aftrapning af bygningssskylden. En sådan hurtigere aftrapning må nemlig betyde, at der sker en forhøjelse af den direkte beskatning i landkommunerne, og hvis det bliver tilfældet, kunne det jo være, at det ikke var så tilløkkende for folk at flytte derud, og det kunne måske også bevirke, at nogle af dem, der boede dér, fremskyndede deres flytning fra landkommunerne til byerne. Vi er vel begge enige om, at en sådan udvikling så vidt muligt ikke skal befordres, men jeg er bange for, at det ærede medlems ændringsforslag netop vil befordre den udvikling.

Det lovforslag, som jeg har fremsat, betyder simpelt hen, hvis jeg må bruge det udtryk, en forringelse for kommunerne, idet denne aftrapning af bygningssskatterne skal finde sted før den 13. alm. vurdering, hvorved grundværdierne vil stige og kommunerne kunne få mulighed for kompensation af de aftrappede bygningssskatter. Fra regeringens side har vi ment, at det var rimeligt at fastholde tidspunktet for aftrapning af disse bygningssskatter, uanset om man udskød den 13. alm. vurdering

[Indenrigsministeren.]

et år. Det ligger altså i selve lovforslaget, at man vil tilgodese en hurtig aftrapning af bygnings-skylden. Oppositionen ønsker med sine ændringsforslag en hurtigere aftrapning med tre syvendele i regnskabsåret 1970-71 og resten i 1974-75. Jeg vil ikke sige, at vi har taget standpunkt til selve bygningskattens aftrapning ved dette lovforslag, men vi har taget afstand fra at aftrappe den på nuværende tidspunkt.

Det er ikke helt små beløb, det drejer sig om for bygningskatternes vedkommende; de er på 262,5 mill. kr., 56,4 mill. kr. for København, 9,6 mill. kr. for Frederiksberg, 0,9 mill. kr. for Gentofte, 48,5 mill. kr. for provinsbyerne, 96,3 mill. kr. for sognekommunerne og 50,8 mill. kr. for amtskommunerne. Aftrapningen med en syvendel betyder 8,1 mill. kr. for København, 1,4 mill. kr. for Frederiksberg, 0,1 mill. kr. for Gentofte, 6,9 mill. kr. for provinsbyerne, 13,9 mill. kr. for sognekommunerne og 7,3 mill. kr. for amtskommunerne.

Jeg har spurgt de kommunale organisationer, og som jeg sagde i udvalget, vil jeg ikke ændre denne aftrapning af bygnings-skylden, hvis det ikke sker efter forhandling med de kommunale organisationer og med deres indforståelse. Jeg har fået svar fra organisationerne, og to af dem er tilgæet udvalget, de er fra sognerådsforeningerne og Amtsrådsforeningen. Jeg kan understrege her, at jeg selvfølgelig også har hørt hovedorganisationen Bymæssige Bebyggelser og hovedorganisationen Købstadsforeningen om deres syn på en hurtigere aftrapning af den nugældende bygnings-skyld. Jeg vil ikke sige, deres opfattelse ligger på linje med — den er stærkere udtrykt — sognerådsforeningernes og Amtsrådsforeningens. Selv om deres skrivelser er stærke, er de to andre organisationers endnu stærkere i deres ordvalg og henstiller, at man ikke øger denne aftrapning på nuværende tidspunkt, og derfor mener jeg, det må være rigtigt, at vi venter.

Jeg vil også gerne sige til de ærede medlemmer, at navnlig skrivelsen fra amtskommunerne har gjort et stærkt indtryk på mig. Vi ved jo alle sammen, at der til dækning af amtskommunernes udgifter først skal udskrives 14 promille i amtskommunale skatter; jeg har sendt et bilag til udvalget,

der viser, at de fleste af vore amtskommuner er nået op på de 14 promille og derfor ikke har nogen mulighed for at øge den amtskommunale grundbeskatning. Derefter skal resten af udskrivningen, hvis jeg må bruge det udtryk, væltes over på sognekommunerne med 50 pct. på ejendomsskatterne og 50 pct. på indkomstskatterne, og det vil uvægerlig, siger de ærede medlemmer fra venstre og det konservative folkeparti, betyde, at vi forøger de vanskeligheder, landkommunerne har, at vi vælter dette minus, som amtskommunerne får ved en hurtigere aftrapning af bygnings-skylden i amtskommunerne, over på landkommunerne. Vi må regne med, når bygnings-skylden i amtskommunerne immervæk udgør 50,8 mill. kr., at den syvendel, der skal aftrappes — og som blev dobbelt så meget, hvis vi fulgte de ærede medlemmers forslag — svarer til 7,3 mill. kr. Det vil sige, at hver gang vi tager en syvendel, vælter vi 7,3 mill. kr. over på sognekommunerne, som — det er jeg enig med det ærede medlem i — er belastet hårdt nok, navnlig i kraft af at amtskommunernes udgifter stiger, og de har ikke andre muligheder end at vælte dem over på sognekommunerne og dermed belaste dem. Og dér, hvor sognekommunernes ejendomsbeskatning er, som de mener den bør være — og det er ikke sådan, at den ligger i bund for dem alle — er der kun én vej frem: at sætte den direkte skat op, og så er jeg bange for, at vi bidrager til vandrigen fra land til by, hvad ingen af os sådan set har nogen interesse i.

Endelig er mit argument — det samme er fremført af det ærede medlem hr. Carl Petersen og det ærede medlem hr. Helge Larsen — at vi gerne vil have problemerne set i sammenhæng. Det er jo nævnt her af mig, at vi har nedsat dette udvalg om byrdefordelingen mellem stat og kommune, og det er også fremgået af de forhandlinger, der fandt sted omkring finansministerens forslag om grundtignings-skylden, at vi har i tankerne, at de statslige ejendoms-skatte skal ud til kommunerne. Der er ikke taget stilling til, hvilken del af kommunerne disse ejendoms-skatte skal ud til. Det er jo muligt, at vi finder ud af, når vi har kulegravet det hele, at de eksempelvis skal tilfalde amtskommunerne; det er der ingen der kan sige i dag. Der er visse ting

[Indenrigsministeren.]

i de kommunale undersøgelser, der tyder på — og det bliver der også givet udtryk for i amtsorganisationens skrivelse — at man skulle sigte efter at få et udskrivningsgrundlag for amterne. Det er muligt, at vi med dette i hånden kunne få løst de spørgsmål, som spiller en rolle for vore amts- og sognekommuner.

Derfor vil jeg gerne understrege, at vi er klar over, at der er problemer her, men vi mener, at da der, som jeg her har nævnt, både er nedsat et udvalg om ejendoms-skatternes forenkling, ejendomsskatternes udlægning til kommunerne, og et udvalg om byrdefordelingen mellem staten og kommunen, må det være rimeligt, at vi venter og ser, hvordan udvalgsarbejdet forløber.

Det andet spørgsmål, som har været drøftet i udvalget, og som der er taget stilling til ved ændringsforslag i betænkningen fra venstres og konservativ side, er grundskyldpromillerne i kommunerne. Heroverfor kan jeg gøre det samme argument gældende: at det vel kan være rimeligt at vente, til vi ser, hvilke af kommunegrupperne der skal overtage de ejendomsskatter, som staten får i dag. Det kan vel spille en rolle for hele spørgsmålet om grundskyldpromillernes højde og den laveste grænse. Disse grundskyldpromiller på 10-35 er jo helt nye, og jeg vil gerne igen understrege, at da den teknik med grundskyldpromillerne blev fastsat, var jeg enig med sognerådsforeningerne; den er ikke prøvet i praksis endnu, og jeg synes heller ikke, at der er nogen grund til at forcere dette frem; jeg synes godt, vi kan vente. Vi har jo udsat den 13. alm. vurdering, og dermed er problemet i hvert fald udsat 1 år, og problemet med hensyn til grundskyldpromillerne vil derfor ikke opstå før i skatteåret 1966-67; før kan det ikke få nogen som helst relation til den 13. alm. vurdering. Det vil altså sige, at vi har 2 folketingsår endnu, hvori vi kan tage højde for hele spørgsmålet om maksimum og minimum for grundskyldpromillerne.

Jeg kan i øvrigt i den forbindelse oplyse, at for skatteåret 1963-64 havde 196 af vore omkring 1.250 kommuner en grundskyldpromille på 10-15, og at 46 kommuner har bundgrundskyldpromillen på 10.

Når det ærede medlem hr. H. C. Toft

spørger, om vi fra socialdemokratisk side ikke gerne vil gøre boligerne billigere, eksempelvis i omegnskommunerne, vil jeg gerne sige til det ærede medlem, at det har vi slet ikke taget stilling til. Det, vi siger i dag, er blot dette, at vi vil vente med at tage stilling dertil, indtil vi ser resultatet af udvalgsarbejdet vedrørende byrdefordelingen mellem stat og kommune og resultatet af udvalgsarbejdet vedrørende ejendomsskatterne. Det er muligt — det er jeg ikke helt fremmed over for — at vi da helt skal give disse grundskyldpromiller fri for kommunerne og lade kommunerne selv bestemme, men det er ikke noget, der behøver at gøres i dag; der er tid nok, for det er som sagt ikke før i skatteåret 1966-67, at dette bliver aktuelt.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale at stemme imod de af de ærede medlemmer stillede ændringsforslag.

Thisted Knudsen: Jeg føler næsten trang til at takke den højtærede indenrigsminister; alle døre står nu åbne, og der var egentlig velvilje også over for de tanker, som vi har.

Må jeg blot sige til den højtærede indenrigsminister, at vi jo også kan vore ting. Vi understreger udtrykkeligt i vore bemærkninger i betænkningen, at vi er fuldkommen klar over, at man ikke kan begynde en hurtigere afvikling af bygningskatterne, uden at man samtidig tager fat på problemet byrdeforholdet mellem staten og kommunerne — altså er den højtærede indenrigsminister og jeg fuldkommen enige. Vi ønsker blot i denne situation at tilkendegive, at det er vort ønske at få afviklet bygningskatterne hurtigere. Det er ikke noget nyt, for det ligger jo både den højtærede indenrigsminister og mig fjernt at foretage os noget ekstraordinært i anledning af et folketingsvalg — det ærede medlem hr. Holger Eriksen ser så alvorlig ud; han gør det måske en gang imellem, men det gør den højtærede indenrigsminister og jeg altså ikke. Det er et gammelt synspunkt hos venstre, at disse skatter er urimelige, og derfor ønsker vi altså at give et venligt skub, således at vi kan blive klar over, hvad det egentlig er, man vil; vi regner jo også med, at man tager en smule hensyn til vore ønsker.

Jeg er enig i den højtærede indenrigs-

[Thisted Knudsen.]

ministers bemærkning om, at der er sammenhæng i det hele, når det drejer sig om bygningskatterne og promillerne — det er vi klar over; blot vi så kan få det til at hænge rigtig sammen, er det muligt, at vi kan nå til noget fornuftigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 87 stemmer mod 55; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslagene nr. 2 og nr. 3 betragtedes som

bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

Lovforslagets §§ 1-4 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere på dagsordenen:

Udvalget angående forslag til lov om statens almindelige kunstfond har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om biografer har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde og forslag til lov om ændring i lov om erstatning til tilskødedekomne værnepligtige m. fl. har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Hagen Hagensen har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren skabe fornøden hjemmel til, at lejenedsættelser i ejendomme, der ejes af aktieselskaber, hvori samtlige aktier ejes af lejlighedernes indehavere — eller på anden måde er knyttet til lejlighederne i ejendommen — ikke beskattes?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 12. maj kl. 14³⁰ med følgende dagsorden:

1) Tredje behandling af:

Forslag til arvelov for Grønland.

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om statstilskud til et landsdelsorkester for Sjælland.

3) Anden behandling af:

Forslag til lov om statens almindelige kunstfond.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 14⁵.

93. møde.

Tirsdag den 12. maj kl. 14³⁰.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillæg til normeringslov for finansåret 1964-65.

Udvalget angående forslag til lov om statens tjenestemænd i Grønland har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer af lov om indkvartering har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af politiets efterretningstjenestes virksomhed har afgivet betænkning over nævnte forslag. Eksemplarer er omdelt.

Under henvisning til derom gældende lovgivning har ungdommens uddannelsesfond fremsendt beretning og regnskab for regnskabsåret 1961-62. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget Axel Kristensen har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Kan det forventes, at ministeren vil besvare de spørgsmål, jeg stillede i udvalget om ændringer i lejeloven, og som ikke blev besvaret dér, og kan det i bekræftende fald oplyses, inden for hvilken tid besvarelsen vil ske?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Medlem af folketinget Albertsen har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvilket initiativ agter ministeren at tage for at imødekomme det stærkt stigende behov for kollegier til studerende og lærlinge?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om tillæg til normeringslov for finansåret 1964-65.*

Som følge af de overvejelser, der har fundet sted vedrørende nyordningen for de grønlandske statstjenestemænd, og som er resulteret i det af ministeren for Grønland i folketinget den 13. marts d. å. fremsatte forslag til lov om statens tjenestemænd i Grønland, er der ikke i normeringsloven for finansåret 1964-65 optaget bestemmelser om oprykning af bestående eller normering af nye stillinger, for så vidt angår statstjenestemændene i Grønland. Ministeriet for Grønland har imidlertid nu opnået lønningsrådets tilslutning til, at der til lovforslaget om de grønlandske tjenestemænd stilles ændringsforslag om oprykning af visse tjenestemandstillinger og normering af et antal nye tjenestemandstillinger i Grønland; og som det blev anført af Grønlandsministeren ved fremsættelsen af dette lovforslag, vil sådanne ændringsforslag nødvendigvis og samtidig af mig fremsat lovforslag om ændring af normerings- og klassificeringsloven, hvilket skyldes den i det grønlandske lovforslags § 121 indeholdte adgang for de nuværende tjenestemænd i Grønland til inden den 1. oktober 1965 at vælge mellem aflønning efter på den ene side lønnings- og pensionslovens bestemmelser og på den anden side den særlige grønlandske tjenestemandslø, således at de i normerings- og klassificeringsloven indeholdte stillinger i Grønland indtil videre må opretholdes med samme antal og placering som de tilsvarende stillinger i den grønlandske tjenestemandslø.

De i det foreliggende lovforslag indeholdte bestemmelser, der er tiltrådt af lønningsrådet, er således en konsekvens af de af rådet godkendte ændringsforslag til lovforslaget om de grønlandske tjenestemænd, hvorved bemærkes, at forslagene er behandlet efter de retningslinjer, som er fulgt ved udarbejdelsen af normeringslovforslaget for 1964-65.

Merudgiften ved nærværende forslag vil — beregnet på sædvanlig måde — for finansåret 1964-65 andrage ca. 280.000 kr.

I øvrigt tillader jeg mig at henvise til de